

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АПАС МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ СОВЕТЫ

КАРАРЫ

2021 ел, 9 август

№ 60

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты
турында Нигезлэмә хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 37 статьясы, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законының 25 статьясы нигезендә Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Советы карар чыгарды:

1. Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты турында кушымтада бирелгән Нигезлэмәне расларга.

2. Түбәндәгеләрне үз көчләрен югалткан дип танырга

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Советының 2016 елның 9 декабрэндәге «Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты турында нигезлэмә хакында» 69 нчы номерлы карары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Советының 2018 елның 27 апрелендәге "Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты турында нигезлэмәгә үзгәрешләр кертү хакында" 149 нчы номерлы карары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Советының 2019 елның 14 февралендәге "Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты турында нигезлэмәгә үзгәрешләр кертү хакында" 205 нче номерлы карары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Советының 2019 елның 27 апрелендәге "Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты турында нигезлэмәгә үзгәрешләр кертү хакында" 219 нчы номерлы карары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Советының 2019 елның 25 июлендәге "Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты турында нигезлэмәгә үзгәрешләр кертү хакында" 237 нче номерлы карары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Советының 2020 елның 5 октябрэндәге "Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты турында нигезлэмәгә үзгәрешләр кертү хакында" 6 нчы номерлы карары;

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Советының 2021 елның 12 февралендәге "Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты турында нигезлэмәгә үзгәрешләр кертү хакында" 27 нче

номерлы карары.

3.Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты турында нигезләмәнең 3.2 пункттындагы 2 пунктчасының унжиденче абзацы 2022 елның 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

4.Әлеге мәгълүматны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында бастырып чыгарырга pravo.tatarstan.ru һәм Апас муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны район Башлыгы урынбасары Л.Т. Хантимировка йөкләргә.

Татарстан Республикасы

Апас муниципаль районы Башлыгы

Апас муниципаль районы Советы Рәисе

Р.Ф. Хисаметдинов

Татарстан Республикасы
Апас муниципаль районы
Башкарма комитетының
2021 елның ___ августыннан ___
номерлы карары белән расланган

Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Башкарма комитеты турында нигезләмә

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының башкарма комитеты (алга таба - башкарма комитет) - Татарстан Республикасы Апас муниципаль районының башкарма-күрсәтмә органы "Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы" муниципаль берәмлеге Уставына жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләре һәм жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен вәкаләтләр бирелә.

1.2. Башкарма комитет үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясе, федераль конституциячел законнар, федераль законнар, алар нигезендә Россия Федерациясенен башка норматив хокукый актлары (Россия Федерациясе Президенты указлары һәм күрсәтмәләре, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен карарлары һәм күрсәтмәләре, федераль башкарма хакимиятнең башка норматив хокукый актлары), Татарстан Республикасы Конституциясе, Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары, "Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы" муниципаль берәмлеге уставы (алга таба - район уставы), жирле референдумнарда кабул ителгән карарлар һәм башка муниципаль хокукый актлар, шулай ук әлеге Нигезләмә белән житәкчелек итә.

1.3. Башкарма комитет Татарстан Республикасы дәүләт хакимиятенен башкарма органнары, территорияль федераль башкарма хакимият органнары, муниципаль район жирлекләренен жирле үзидарә органнары, оешмалар һәм ижтимагый берләшмәләр белән бергәләп, Апас муниципаль районы территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыра.

2. Юридик статус

2.1. Башкарма комитет юридик зат хокукларына ия, идарә итү функцияләрен гамәлгә ашыру өчен төзелә торган муниципаль казна учреждениесе булып тора.

2.2. Башкарма комитет әлеге Федераль законның әлеге төр оешмалары өчен гомуми нигезләмәләр нигезендә Россия Федерациясе Граждан кодексы нигезендә казна учреждениеләренә карата эш итә.

2.3. Башкарма комитетны юридик зат буларак дәүләт теркәвенә алу өчен нигез булып "Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы" муниципаль берәмлеге Уставы һәм аны төзү турындагы карар тора.

2.4. Башкарма комитетның үз исеме булган мөһер, штамплары, бланклары, Россия Федерациясе законнары нигезендә счетлары бар. Башкарма комитет мөлкәти һәм мөлкәти булмаган хокуклар һәм бурычлар алырга һәм гамәлгә ашырырга, судта дөгъвачы яки җавап бирүче булырга хокуклы, мөстәкыйль баланска ия.

2.5. Башкарма комитет урнашкан урын: 422350, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Апас районы, Апас районы, Совет урамы, 2 й.

3. Башкарма комитетның төп бурычлары һәм функцияләре

3.1. башкарма комитет Татарстан Республикасы муниципаль районы территориясендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү, муниципаль районның жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрне гамәлгә ашыру бурычларын, шулай ук килешүләр нигезендә муниципаль район составына керүче жирлекләрнең жирле үзидарә органнары тарафыннан тапшырылган вәкаләтләрне гамәлгә ашыруны оештыра.

3.2. Районның башкарма комитеты:

1) планлаштыру, бюджет, финанс һәм исәпкә алу өлкәсендә:

Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә бюджетара трансфертларны бүлү методикасын һәм (яисә) бирү тәртибен эшли һәм раслый;

районның комплекслы социаль-икътисадый үсеш планнары һәм программалары проектларын эшләүне, районның комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнарын һәм программаларын үтәүне оештыруны, шулай ук районның икътисады һәм социаль өлкәсе торышын характерлаучы статистик күрсәткечләрне жыюны оештыруны һәм күрсәтелгән күрсәткечләрне дәүләт хакимияте органнарына Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләнгән тәртиптә бирүне тәмин итә;

район бюджетын үтәүне, районның комплекслы социаль-икътисадый үсеше планнарын һәм программаларын үтәүне оештыра;

районның комплекслы социаль-икътисадый үсеш планнарын һәм программаларын үтәү турында хисаплар эзерләүне тәмин итә;

районның икътисады һәм социаль өлкәсе торышын чагылдыра торган статистик күрсәткечләрне жыюны оештыра һәм әлеге күрсәткечләрне дәүләт хакимияте органнарына законнарда билгеләнгән тәртиптә тапшыра;

2) район территориясендә муниципаль милеккә идарә, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар белән үзара мөнәсәбәтләр өлкәсендә:

- муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр төзи, муниципаль казна учреждениеләре эшчәнлеген финанс белән тәмин итә һәм муниципаль биремне бюджет һәм автоном муниципаль учреждениеләр тарафыннан үтәүне финанс белән тәмин итә, шулай ук муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алуны гамәлгә ашыра, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләргә һәм, әгәр федераль законнарда башкасы каралмаган булса, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр тарафыннан башкарыла торган эшләргә тарифлар билгели;

- муниципаль милектәге предприятиеләр, оешмалар белән районның икътисадый һәм социаль үсешендә хезмәттәшлек турында килешүләр төзи; район территориясендә халыкка хезмәт күрсәтү өлкәсендә төрле милек рәвешләрендәге предприятиеләр төзүгә ярдәм итә;

- районның административ участогында эшләр өчен участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә бина бирә;

- 2017 елның 1 гыйнварына кадәр полиция участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына хезмәткәрнең күрсәтелгән вазыйфа буенча бурычларын үтәү чорына торак урыны бирә;

3) территориаль планлаштыру, жирдән һәм башка табигый ресурслардан файдалану, әйләнә-тирә табигать мохитен саклау өлкәсендә:

- муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасы нигезендә эзерләнгән муниципаль районны территориаль планлаштыру схемасы проектларын эшли һәм аны гамәлгә ашыруны тәмин итә;

- район территориясендә гамәлгә ашырыла торган шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәмин итүнең мәгълүмат системаларын алып бара, муниципаль ихтыяжлар өчен муниципаль район чикләрендә жир кишәрлекләрен резервлау һәм алу;

- әйләнә-тирә мохитне саклау буенча жирлекарә характердагы чараларны оештыра;

- район территориясендә каты коммунал калдыкларны туплау (шул исәптән аерым

туплау), жыю, транспортировка, эшкертү, утильлөштөрү, зарарсыздандыру, күмү эшчәнлеген оештыруда катнаша;

- муниципаль район территориясендә жирле эһемияттәге дөвалау-савыктыру урыннарын һәм курортларны саклауны оештыра, үстерә һәм тәэмин итә, шулай ук жирле эһемияттәге махсус сакланылучы табигать территорияләрен саклау һәм алардан файдалану өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра;

муниципаль урман контролен гамәлгә ашыра;

-район ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрен башкаруны тәэмин итә, федераль закон нигезендә ясалма жир кишәрлеге төзү турында шартнамә төзү хокукына ачык аукцион үткәрә;

- муниципаль районның авылара территориясендә муниципаль жир контролен гамәлгә ашыра;

- федераль закон нигезендә комплекслы кадастр эшләрен башкаруны һәм территориянең карта-планын раслауны оештыра;

-Россия Федерациясенең су законнарында билгеләнгән чикләрдә су объектлары милекчесенең вәкаләтләрен гамәлгә ашыра, шәхси һәм көнкүреш ихтыяжлары өчен гомуми файдаланудагы су объектларыннан файдалану кагыйдәләрен билгели, моңа гражданның гомуми файдаланудагы су объектларына һәм аларның яр полосуларына ирәкле керүен тәэмин итү дә керә;

4) төзелеш, транспорт һәм элемент өлкәсендә:

- муниципаль район чикләрендәге торак пунктлар чикләреннән тыш жирле эһемияттәге автомобиль юлларына карата юл эшчәнлеген гамәлгә ашыра, автомобиль транспортында һәм юл хужалыгында муниципаль контроль гамәлгә ашыра, муниципаль район чикләрендәге торак пунктлар чикләреннән тыш юл хәрәкәтен оештыра һәм аларда юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәэмин итә, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген гамәлгә ашыру өлкәсендә Россия Федерациясе законнары нигезендә башка вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

-халыкка транспорт хезмәте күрсәтү өчен шартлар тудыра һәм район чикләрендә жирлекләр арасында халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыруны тәэмин итә;

-район чикләрендәге торак пунктлар арасында халыкка хезмәт күрсәтүче ижтимагый транспорт тукталышлары маршрутларын, хәрәкәт графигын, тукталыш урыннарын раслый яисә килештерә;

-район чикләрендәге торак пунктлар чикләреннән тыш жәмәгать транспорты тукталышлары өчен бирелгән урыннарны төзекләндерүне тәэмин итә;

- жирлекләрен элемент хезмәтләре белән тәэмин итү өчен шартлар тудыра;

-адреслар бирүне, адресларны үзгәртүне, гамәлдән чыгаруны, урам-юл челтәре элементларына (федераль эһемияттәге автомобиль юлларыннан, региональ яисә муниципаль эһемияттәге автомобиль юлларыннан тыш) исемнәр бирүне, муниципаль районның авылара территориясе чикләрендә планлаштыру структурасы элементларына исемнәр бирүне, мондый исемнәрне үзгәртүне, гамәлдән чыгаруны, мәгълүматны дәүләт адреслы реестрында урнаштыруны тәэмин итә;

- индивидуаль торак төзелеше объектының яисә бакча йортының планлаштырыла торган параметрлары турында хәбәрнамәдә күрсәтелгән индивидуаль торак төзелеше объектының яисә бакча йортының билгеләнгән параметрлары һәм корылма территориясендә индивидуаль торак төзелеше объектын яисә бакча йортын урнаштыруның мөмкин булуы турында, индивидуаль торак төзелеше объектының яисә бакча йортының параметрларын планлаштырылучы төзү турындагы хәбәрнамәдә күрсәтелгән индивидуаль торак төзелеше корылмасының яисә бакча йортының параметрлары билгеләнгән параметрларга һәм (яисә) индивидуаль торак төзелеше объектын яисә жир кишәрлегендә урнаштыруга юл куймау турындагы хәбәрнамәнен, индивидуаль торак төзелеше объектының яисә реконструкцияләнгән яисә реконструкцияләнгән торган индивидуаль торак төзелеше объектларын яисә төзелеш

объектларын төзүнең яисә шәһәр төзелеше объектларын төзегәндә яисә реконструкцияләгәндә индивидуаль төзелеш объектларын яисә бакча кишәрлекләрендә урнашкан жир кишәрлекләрендә урнашкан жир кишәрлекләрендә махсулаштырылган таләпләргә туры килүе турындагы хәбәрнамәнең һәм (яисә) билгеләнгән параметрларга туры килмәве хакында хәбәрнамәне жиберә;

- авылара территориядә урнашкан жир кишәрлегенең шәһәр төзелеше планы бирелә.

5) торак-коммуналь, көнкүреш, сәүдә һәм башка хезмәт күрсәтү өлкәсендә, шулай ук төзекләндерү һәм авыл хужалыгы өлкәсендә:

-энергияне сак тоту һәм энергетика нәтижелелеген арттыру өлкәсендә муниципаль программаларны гамәлгә ашыра, күпфатирлы йортларны, Апас муниципаль районы чикләрендә муниципаль торак фондын тәшкит итүче биналарны энергетик тикшерүне оештыра һәм энергияне сак тоту турындагы һәм энергетика нәтижелелеген арттыру турындагы законнарда каралган башка чараларны оештыра һәм үткәрә;

-Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә жирлекләргә электр һәм газ белән тәмин итүне оештыра;

- муниципаль район составына керүче жирлекләргә жәмәгать туклануы, сәүдә һәм көнкүреш хезмәте күрсәтү хезмәтләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыра;

-жирлекара китапханәләр тарафыннан халыкка китапханә хезмәте күрсәтүне, китапханә фондларын туплауны һәм аларның сакланышын тәмин итүне оештыра;

-ритуаль хезмәтләр күрсәтүне оештыра һәм жирлекара күмү урыннарын карап тотуны тәмин итә;

- район составына керүче жирлекләрдә жирле традицион халык сәнгать ижатын үстерү өчен шартлар тудыра;

-район составына керүче жирлекләргә ял итүне оештыру һәм мәдәният оешмалары хезмәт күрсәтүләре белән тәмин итү өчен шартлар тудыруны тәмин итә;

- жирлекләрдә авыл хужалыгы житештерүен үстерү өчен шартлар тудыра, авыл хужалыгы продукциясе, чимал һәм азык-төлек базарын киңәйтү, кече һәм урта эшкүарлыкны үстерүгә ярдәм итү, социаль юнәлештәге коммерциячел булмаган оешмаларга, хәйрия эшчәнлегенә һәм ихтыярый ярдәмгә булышлык күрсәтү (волонтерлык);

-муниципаль район территориясендә физик культураны, мәктәп спортын һәм массакүләм спортны үстерү өчен шартлар тәмин итә, муниципаль районның рәсми физкультура-савыктыру һәм спорт чараларын үткәрүне оештыра;

«Жылылык белән тәмин итү турында» Федераль законда каралган жылылык белән тәмин итүне оештыру вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

-су белән тәмин итү һәм су бүлеп бирү өлкәсендә «Су белән тәмин итү һәм су бүлеп бирү турында» Федераль законда каралган вәкаләтләргә гамәлгә ашыра;

-реклама конструкцияләрен урнаштыру схемасын раслый, муниципаль район территориясендә реклама конструкцияләрен урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә рөхсәт бирә, мондый рөхсәтләргә юкка чыгара, муниципаль район территориясендә «Реклама турында» 2006 елның 13 мартындагы 38-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә гамәлгә ашырыла торган үз белдегә белән билгеләнгән реклама конструкцияләрен күрсәтү турында күрсәтмәләр бирә;

б) мәгариф һәм сәламәтлек саклау өлкәсендә:

- муниципаль мәгариф оешмаларында төп гомуми белем бирү программалары буенча (федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә төп гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыруны финанс ягыннан тәмин итү вәкаләтләреннән тыш) һәркем өчен мөмкин булган һәм түләүсез мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми, урта гомуми белем бирүне оештыра, муниципаль мәгариф оешмаларында балаларга өстәмә белем бирүне оештыра (финанс ягыннан тәмин итү Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган балаларга өстәмә белем бирүдән тыш), балаларга муниципаль мәгариф оешмаларында балаларны карау һәм

тәрбияләүне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыра, шулай ук каникул вакытында балаларның ялын оештыруны тәмин итү буенча үз вәкаләтләре чикләрендә, аларның тормыш һәм сәламәтлеген тәмин итү чараларын да кертәп, гамәлгә ашыра;

- муниципаль мәгариф оешмалары биналарын һәм корылмаларын карап тотуны, аларга якын территорияләрне төзекләндерүне тәмин итә;

- мәктәпкәчә, башлангыч гомуми, төп гомуми һәм урта гомуми белем бирүнең белем бирү программалары буенча укырга тиешле балаларны исәпкә ала, муниципаль белем бирү оешмаларын районның конкрет территорияләренә беркетә; - муниципаль белем бирү оешмаларын төзи, яңадан оештыра, бетерә (югары белем бирүче муниципаль районнарның жирле үзидарә органнары тарафыннан төзелүдән тыш), муниципаль мәгариф оешмаларын гамәлгә куючының функцияләрен һәм вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- халыкка район территориясендә медицина ярдәме күрсәтү өчен шартлар тудыра (халыкка медицина ярдәме күрсәтү функцияләрен гамәлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органы карамагындагы медицина оешмаларында медицина ярдәме белән тәмин ителә торган территорияләренң Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан расланган исемлегенә кертелгән жирлекләр территорияләреннән тыш) гражданның медицина ярдәме күрсәтүнең дәүләт гарантияләренң территориаль программасы нигезендә аерым территорияләр халкына медицина ярдәме күрсәтү функцияләрен гамәлгә ашыра торган территорияләр исемлегенә кертелгән территорияләрдән тыш;

- балалар һәм яшьләр белән эшләр буенча жирлекара характердагы чараларны

- жирле үзидарәнең сайланулы вазыйфай затларына, жирле үзидарәнең сайланулы органнары әгъзаларына, район Советы депутатларына, муниципаль хезмәткәрләр һәм муниципаль учреждениеләр хезмәткәрләренә һөнәри белем һәм өстәмә һөнәри белем бирүне оештыра, мәгариф турында Россия Федерациясә законнарында һәм муниципаль хезмәт турында Россия Федерациясә законнарында каралган тәртиптә муниципаль хезмәт өчен кадрлар әзерләүне оештыра;

-инвалидларның, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларның физик культурасын һәм спортын үстерүгә, адаптив физик культурага һәм жайлашу спортына ярдәм күрсәтә;

7) гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклау, законлылыкны тәмин итү, халыкны һәм территорияне гадәттән тыш хәлләрдән яклау өлкәсендә:

-район территориясендә законнарының, дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары актларының үтәлешен, гражданның хокукларын һәм ирекләрен саклауны тәмин итә;

-билгеләнгән тәртиптә, шул исәптән дәүләт хакимияте органнарының һәм дәүләт вазыйфай затларының, предприятиеләрнең, учреждениеләрнең, оешмаларның жирле үзидарә хокукларын боза торган судта яисә арбитраж судында шикаять бирә;

- муниципаль милиция тарафыннан жәмәгәт тәртибен саклауны оештыруны тәмин итә;

-район территориясендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтүдә һәм алардан килгән зыяннары бетерүдә катнаша;

-территориаль оборона һәм гражданның оборонасы, халыкны һәм район территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыруны тәмин итә;

гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен финанс һәм матди ресурсларның жирле резервларын булдыруны тәмин итә;

-район территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизация эшләү чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыра;

-үз вәкаләтләре чикләрендә һәм билгеләнгән тәртиптә халыкка гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы яисә килеп чыгу куркынычы турында вакытында хәбәр итүне һәм халыкка мәгълүмат бирүне тәмин итә;

-су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү, аларның гомерен һәм сәламәтлеген саклау чараларын гамәлгә ашыруны тәмин итә;

- жирле референдумны эзерләүне һәм уздыруны, район чикләрен үзгәртү, районны үзгәртеп кору мәсьәләләре буенча тавыш бирүне оештыру һәм матди-техник тәмин итүне гамәлгә ашыра;

-террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалауда, шулай ук муниципаль район территориясендә террорчылык һәм экстремизм чагылышлары нәтижәләрен минимальләштерүдә һәм (яисә) юкка чыгаруда катнаша;

-террорчылыкны профилактикалау, шулай ук аның чагылышларын минимальләштерү һәм (яисә) юкка чыгару өлкәсендә муниципаль программалар эшлиләр һәм гамәлгә ашыралар;

террорчылыкның асылын һәм аның ижтимагый куркынычын аңлату буенча, шулай ук граждандарда террорчылык идеологиясен кабул итмәү буенча мәгълүмати-пропаганда чаралары оештыра һәм үткәрә, шул исәптән мәгълүмати материаллар, матбугат продукциясе тарату, аңлату эшләре һәм башка чаралар үткәрү юлы белән;

- террорчылыкны профилактикалау, шулай ук федераль башкарма хакимият органнары һәм (яисә) Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары тарафыннан оештырыла торган аның чагылышларын минимальләштерү һәм (яисә) бетерү чараларында катнаша;

- муниципаль милектәге яисә жирле үзидарә органнары карамагындагы объектларның террорчылыктан сакланышына карата таләпләрнең үтәлешен тәмин итә;

-террорчылыкны профилактикалауда катнашу мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр жиберә, шулай ук аның нәтижәләрен Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнарына минимальләштерүдә һәм (яисә) юкка чыгаруда катнашу мәсьәләләре буенча тәкъдимнәр жиберә;

-террорчылыкны профилактикалауда катнашу, шулай ук аның нәтижәләрен минимальләштерүдә һәм (яисә) юкка чыгаруда катнашу буенча жирле эһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

-район чикләрендә коррупциягә каршы көрәш чараларын күрә;

- муниципаль район территориясендә яшәүче Россия Федерациясе халыкларының милләтара һәм конфессияара татулыгын ныгытуга, телләрен һәм мәдәниәтен үстерүгә, жирле аз санлы халыкларның һәм башка милли азчылыкларның хокукларын гамәлгә ашыруга, мигрантларның социаль һәм мәдәни адаптациясен тәмин итүгә, милләтара (этникара) конфликтларны профилактикалауга юнәлдерелгән чаралар эшли һәм гамәлгә ашыра.

8) районның жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен башкару өлкәсендә:

- районның жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

-дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен тапшырылган матди һәм финанс чараларының исәбен алып бара һәм алардан тиешенчә файдалануны тәмин итә;

- тиешле федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында билгеләнгән тәртиптә тапшырылган дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру турында хисаплар тапшыра;

-район Советы карарлары нигезендә үзләренә тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гамәлгә ашыру өчен районның жирле үзидарә органнары карамагындагы матди ресурслардан һәм финанс чараларыннан өстәмә файдалануны тәмин итә;

9)башка вәкаләтләр:

- муниципаль хезмәтләр реестрын төзү һәм алып бару тәртибен билгели;

- жирлекләренә архив фондларын саклауны да кертеп, муниципаль архивны төзи

һәм үз эченә ала;

- федераль законнар нигезендә халыкара һәм тышкы икътисадый элементләрне үз вәкаләтләре чикләрендә гамәлгә ашыра;

- кануннарда, әлеге Устав тарафыннан кертелгән вәкаләтләрдән тыш, районның жирле әһәмияттәге мәсьәләләре буенча районның башка вәкаләтләрен гамәлгә ашыра, район Советы, район башлығы яисә районның башка жирле үзидарә органнары компетенцияләренә караган карарлар чыгара.

10) районның авыл жирлекләре территорияләрендә районның жирле әһәмияттәге башка мәсьәләләре:

жирлекләр чикләрендә россия Федерациясе законнарында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә электр, жылылык, газ оештыра;

- аларда машина кую урыннарын (парковка урыннарын) төзүне һәм аларның эшчәнлеген тәмин итүне кертә, юл хәрәкәте куркынычсызлыгын тәмин итә, автомобиль транспортында, шәһәр жир өсте электр транспортында һәм жирлекнең торак пунктлары чикләрендә юл хужалыгында муниципаль контрольне гамәлгә ашыра, юл хәрәкәтен оештыра, шулай ук автомобиль юлларыннан файдалану һәм юл эшчәнлеген Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашыру өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра;

- жирлекләрдә яшәүче һәм аз керемле гражданның торак урыннарына мохтаж торак урыннары белән тәмин итә, муниципаль торак фондын төзүне һәм карап тотуны оештыра, торак төзелеше өчен шартлар тудыра, муниципаль торак контролен гамәлгә ашыра, шулай ук жирле үзидарә органнарының торак законнары нигезендә башка вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;

- халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру һәм жирлек чикләрендә халыкка транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру өчен шартлар тудыра;

- террорчылыкны һәм экстремизмны профилактикалауда, шулай ук жирлек чикләрендә террорчылык һәм экстремизм чагылышлары нәтижәләрен минимальләштерүдә һәм (яисә) юкка чыгаруда катнаша;

- жирлек чикләрендә гадәттән тыш хәлләрне кисәтүдә һәм алардан килгән зыяннары бетерүдә катнаша;

- жирлек китапханәләренең халыкка китапханә хезмәте күрсәтүен, китапханә фондларын туплауны һәм аларның сакланышын тәмин итүне оештыра;

жирлек милкендәге мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклап калуны, алардан файдалануны һәм аларны популярлаштыруны, жирлек территориясендә урнашкан жирле (муниципаль) әһәмияттәге мәдәни мирас объектларын (тарих һәм мәданият ядкарьләрен) саклауны гамәлгә ашыра;

- жирлек чикләрендә урнашкан жир кишәрлегенең шәһәр төзелеше планын төзүне, төзелешкә рәхсәт бирүне (Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган очрактан, башка федераль законнарда каралган очрактан тыш), жирлек территориясендә урнашкан капитал төзелеш объектларын төзүне, реконструкцияләүне гамәлгә ашырганда объектлар файдалануга кертүгә рәхсәтләр бирүне, жирлекләрен шәһәр төзелешен планлашуның жирле нормативларын раслауны, жирләрен резервлауны һәм жирлек чикләрендә жир кишәрлекләрен тартып алуны, жирлек чикләрендә жир контролен гамәлгә ашыруны, Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында каралган биналарны карап тикшерү, корылмаларны карау һәм мондый хокук бозуларны бетерү барышында ачыкланган биналарны бетерү турында тәкъдимнәр бирү, бакчачылык йортын яисә индивидуаль төзелеш объектның төзүнең планлаштырылган яисә индивидуаль төзелеш объектның (шәһәр) индивидуаль төзелеш яисә индивидуаль төзелеш объектның төзүнең планлаштырыла торган параметрлары нигезендә бакча яисә индивидуаль төзелеш объектның төзүнең планлаштырыла торган территориясендә урнашкан жир кишәрлеген яисә индивидуаль төзелеш объектның төзүнең планлаштырыла торган план яки реконструкцияләү, индивидуаль төзелеш объектның төзүнең

планлаштырыла торган территориясендә урнашкан жир кишәрлеген яки реконструкцияләү буенча планлаштырыла торган законнарны гамәлгә ашыру, жир кишәрлеген төзүнең яисә жир кишәрлеген төзүнең тиешле таләпләргә туры килмәү турында Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексында билгеләнгән очрактарда каралган жир кишәрлекләрендә каралган жир кишәрлекләрен төзүнең билгеләнгән тәртиптә урнаштыру урнаштыру урнаштыру турында тәкъдимнәр төзүне гамәлгә ашыра;

-территориаль оборона һәм гражданнар оборонасы, жирлек халкын һәм территориясен табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау чараларын оештыра һәм гамәлгә ашыра;

-жирлек территориясендә һәлакәттән коткару хезмәтләре һәм (яисә) авария-коткару формирваниеләре эшчәнлеген тәмин итә һәм оештыра;

- су объектларында кешеләрнең куркынычсызлыгын тәмин итү, аларның гомерен һәм сәламәтлеген саклау чараларын гамәлгә ашыра;

жирлек территориясендә жирле эһәмияттәге дөвалау-савыктыру урыннарын һәм курортларны саклауны оештыра, үстерә һәм тәмин итә, шулай ук жирле эһәмияттәге махсус сакланылучы табигать территорияләрен саклау һәм алардан файдалану өлкәсендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыра;

-Россия Федерациясенең су законнарында билгеләнгән чикләрдә су объектлары милекчесенең вәкаләтләрен гамәлгә ашыра, халыкка алардан файдалануның чикләүләре турында хәбәр итә;

-1996 елның 12 гыйнварыннан N 7-ФЗ “Коммерциягә карамаган оешмалар турында” Федераль законның 31.1 һәм 31.3 статьяларында билгеләнгән вәкаләтләр чикләрендә социаль юнәлешле коммерциягә карамаган оешмаларга ярдәм күрсәтә;

- жирлек ихтыяжлары өчен ясалма жир кишәрлекләре булдыру өчен кирәкле эшләрен башкаруны тәмин итә, федераль закон нигезендә ясалма жир кишәрлеге төзү турында шартнамә төзү хокукына ачык аукцион үткәрә;

- жирлек чикләрендә коррупциягә каршы көрәш чараларын күрә;

-комплекслы кадастр эшләрен башкаруда федераль закон нигезендә катнаша

- жылылык белән тәмин итү объектларын төзү, реконструкцияләү һәм (яисә) модернизацияләү буенча йөкләмәләрен бердәм жылылык белән тәмин итүче оешма башкаруга муниципаль контрольне гамәлгә ашыра;

-жирлек территориясендә элек исәпкә алынган күчемсез милек объектларының хокук ияләрен ачыклау буенча чаралар күрә һәм үткәрә, күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертү өчен күчемсез мөлкәт объектларының хокукка ия булучылары турында белешмәләр жиһәрә.

2.Башкарма комитет Жирлекнең жирле эһәмияттәге мәсьәләләренә кертелмәгән мәсьәләләренә хәл итү буенча түбәндәге вәкаләтләренә гамәлгә ашыра:

1) район музейларын булдыру;

2) опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнашу;

3) район территориясендә жирле милли-мәдәни автономияләренә хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

4) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә ярдәм күрсәтү һәм район территориясендә миллиләтара мөнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыру;

5) 2008 елның 31 декабренә торышы буенча алар карамагындагы югары белем бирү муниципаль мәгариф оешмаларын гамәлгә куючы функцияләрен гамәлгә ашыру;

6) туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;

7) кеше хокукларын тәмин итүгә жәмәгать контролен гамәлгә ашыручы һәм мәжбүри тоту урыннарындагы затларга булышылык күрсәтүче ижтимагый күзәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтү;

8) инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомумроссия ижтимагый берләшмәләре тарафыннан төзелгән оешмаларга 1995 елның 24 ноябрәндәге «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау турында» №181-ФЗ Федераль законы нигезендә ярдәм күрсәтү;

9) «Кан донорлыгы һәм аның компонентлары турында» Федераль законда каралган чараларны гамәлгә ашыру;

10) федераль законнарда билгеләнгән тәртиптә һәм шартларда оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү шартлары сыйфатын бәйсез бәяләүне оештыру өчен шартлар тудыру, шулай ук ведомство буйсынуындагы оешмалар житәкчеләре эшчәнлеген бәяләгәндә оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү шартлары сыйфатын бәйсез бәяләү нәтижәләрен куллану һәм федераль законнар нигезендә оешмалар тарафыннан хезмәт күрсәтү шартлары сыйфатын бәйсез бәяләү нәтижәләре буенча ачыкланган житешсезлекләргә бетерү буенча чаралар күрүне тикшереп торуну гамәлгә ашыру;

11) «Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре турында» Федераль законда каралган хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны гамәлгә ашыру;

12) инвалидларның, сәламәтлеге мөмкинлекләре чикләнгән затларның физик культурасын һәм спортын үстерүгә, жайлашу физик культурасын һәм жайлашу спортын үстерүгә ярдәм итү;

13) «Кулланучылар хокукларын яклау турында» 1992 елның 7 февралендәге №2300-1 Россия Федерациясе Законында каралган кулланучылар хокукларын яклау чараларын гамәлгә ашыру;

14) участок уполномоченные вазыйфасын биләүче хезмәткәргә һәм аның гаилә әгъзаларына әлеге вазыйфаны хезмәткәр биләгән вакытка торах урыны бирү.

15) алкоголь, наркотик яисә башка токсик исереклек халәтендәге затларга ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру;»;

16) муниципаль янгын сагы булдыру.

3. Районның башкарма комитеты муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле орган булып тора.

Муниципаль контроль өлкәсендә район башкарма комитеты вәкаләтләренә түбәндәгеләр керә:

1) тиешле территориядә муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

2) жирле үзидарә органнарына вәкаләтләр бирелгән региональ дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыру һәм гамәлгә ашыру;

3) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контрольне гамәлгә ашыруның административ регламентларын эшләү. Күрсәтелгән административ регламентларны эшләү һәм кабул итү Татарстан Республикасы норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла;

4) эшчәнлекнең тиешле өлкәләрендә муниципаль контроль нәтижәлеләген мониторинглауны оештыру һәм уздыру, күрсәткечләр һәм аны үткәру методикасы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан раслана;

5) федераль законнарда, законнарда һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында каралган башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыру.

Муниципаль контрольне турыдан-туры гамәлгә ашыру функцияләре әлеге органнарның статусын билгеләүче хокукый актлар нигезендә район башкарма комитеты органнарына йөкләнергә мөмкин.

Юридик затларга, индивидуаль эшкуарларга муниципаль контрольне гамәлгә ашыруга, тикшерүләргә оештыруга һәм уздыруга бәйле мөнәсәбәтләргә карата «Дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда юридик затларның һәм индивидуаль эшкуарларның хокукларын яклау турында» 2008 елның 26 декабрәндәге 294-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

4. Башкарма комитет Житәкчесе

4.1. Башкарма комитет белән муниципаль район Башкарма комитеты житәкчесе (алга таба - Башкарма комитет житәкчесе) житәкчелек итә.

4.2. Башкарма комитет житәкчесе күрсәтелгән вазыйфага район уставында билгеләнгән вәкаләтләр чорына конкурс нәтижәләре буенча төзелә торган контракт буенча житәкче вазыйфасына билгеләнә торган зат булып тора.

Башкарма комитет житәкчесе белән ракт район Уставында каралган һәм кимендә ике ел һәм биш ел була алмый торган срокка төзелә.

4.3. Татарстан Республикасы Апас муниципаль районы Советының (алга таба - район Советы) вәкаләтләре тәмамлангач, район башкарма комитеты житәкчесе билгеләнгән тәртиптә район башкарма комитетының яңа житәкчесе билгеләнгәнчегә кадәр үз вәкаләтләрен гамәлгә ашыруны дәвам итә.

4.4. Башкарма комитет житәкчесе Башкарма комитетка йөкләнгән бурычларны үтәгән һәм үз функцияләрен башкарган өчен шәхси жаваплы.

4.5. Башкарма комитет житәкчесе

1) район Советы контроле астында һәм хисап тотта;

2) башкарма комитетның эшчәнлегенә һәм эшчәнлегенә нәтижәләре турында, шул исәптән район Советы куйган мәсьәләләргә хәл итү турында район Советына еллык отчетлар тапшыра;

3) жирле әһәмияткә мәсьәләләргә һәм жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен хәл итү буенча башкарма комитет тарафыннан вәкаләтләргә гамәлгә ашыруны тәмин итә;

4) Россия Федерациясе гражданлыгының туктатылуы турында Апас муниципаль районы башлыгына йә чит ил гражданлыгы - Россия Федерациясе халыкара шартнамәсендә катнашучы чит ил гражданлыгы турында язма рәвештә хәбәр итәргә тиеш, аның нигезендә чит ил гражданы жирле үзидарә органнарына сайланьрга яисә чит дәүләт гражданлыгы сайланьрга яисә гражданлыгы (подданствосы) алырга йә чит ил гражданы, Россия Федерациясе халыкара шартнамәсе нигезендә сайланган булырга хокукы булган чит ил гражданы йә чит ил гражданы, аңа мәгълүм булган көндә, эмма Россия Федерациясе гражданлыгы йә чит ил гражданлыгы яисә чит ил гражданлыгы (гражданлыгы) алынган көннән соңгы биш эш көннән дә соңга калмыйча, әлегә пунктта каралган документның төрен яисә башка төрен алырга тиеш.

4.6. Башкарма комитет житәкчесе вакытыла булмаган очракта, аның вазыйфаларын муниципаль район башкарма комитеты житәкчесе урынбасары башкара.

Башкарма комитет житәкчесе вәкаләтләргә вакытыннан алда туктатылган очракта, аның вазыйфаларын район Советы карары нигезендә, башкарма комитет житәкчесе вазыйфасына конкурс нәтижәләре буенча башка кандидатура билгеләнгәнчә, аның урынбасары башкара.

4.7. Башкарма комитет житәкчесе үз вәкаләтләргә чикләрендә федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында, район Уставында, район Советының норматив хокукый актларында билгеләнгән, жирле әһәмияткә мәсьәләләр буенча һәм жирле үзидарә органнарына федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләргә гамәлгә ашыруга бәйле мәсьәләләр буенча башкарма комитетның карарларын, шулай ук башкарма комитетның эшен оештыру мәсьәләләргә буенча күрсәтмәләргә чыгара.

4.8. Башкарма эшчәнлек алып бару өлкәсендә башкарма комитет житәкчесе:

Башкарма комитет, аның структур бүлекчәләргә эшчәнлегенә башкарма комитет компетенциясенә кертелгән барлык мәсьәләләргә хәл итү буенча гомуми житәкчелек итә;

Башкарма комитет исемнән үз компетенциясе чикләрендә шартнамәләр төзи;

Башкарма комитет структурасын эшли һәм аны район Советы раславына тәкъдим итә, башкарма комитет штатын мөстәкыйль рәвештә Башкарма комитетны карап тоту

өчен бюджетта расланган чаралар чикләрендә формалаштыра;

башкарма комитетның структур бүлекчәләре турында нигезләмәләренә, башкарма комитет хезмәткәрләренең вазыйфаи инструкцияләрен раслый, башкарма комитет житәкчесе, башкарма комитет урынбасарлары арасында вазыйфаларны бүлүне раслый;

бюджет чараларын үтәгәндә (район Советы һәм депутатлар эшчәнлегенә бәйле чыгымнардан тыш) бюджет чараларын бүлүче функцияләрен башкара;

муниципаль районның жирле бюджеты проекты, муниципаль районның социаль-иқтисадый үсеш планнарын һәм программаларын, шулай ук аларның үтәлеше турындагы хисапларны эзерләүне оештыра һәм район Советына кертә;

үз вазыйфасына билгеләп куя һәм үз вазыйфасыннан азат итә Башкарма комитет житәкчесенә, эшләр идарәчесенә, эшләрнең структур бүлекчәләре житәкчеләренә, шулай ук аларга карата бүләкләү һәм дисциплинар жаваплылык чараларын куллану мәсьәләләрен хәл итә, үз вазыйфасына билгеләп куя һәм башкарма комитетның башка хезмәткәрләрен вазыйфаларыннан азат итә, шулай ук аларга кызыксындыру һәм дисциплинар жаваплылык чараларын куллану мәсьәләләрен хәл итә;

федераль законнарда һәм Татарстан Республикасы законнарында, районның уставында һәм әлеге Нигезләмәдә каралган башка вәкаләтләренә гамәлгә ашыра.

Район Советы белән багланышлар өлкәсендә Башкарма комитет житәкчесе Апас муниципаль район Советына кертә:

башкарма комитет структурасы турында тәкъдимнәр;

район Советының норматив хокукый актлары проектлары;

жирле салымнарны һәм жыемнарны билгеләүне, үзгәртүне һәм гамәлдән чыгаруны, жирле бюджет акчаларыннан чыгымнарны гамәлгә ашыруны күздә тоткан тәкъдимнәр;

район Советының чираттан тыш утырышларын чакыру турында тәкъдимнәр;

район Советы утырышларының көн тәртибе турында тәкъдимнәр.

5. Башкарма комитет эшчәнлеген оештыру

5.1. Башкарма комитет структурасына Башкарма комитет житәкчесе, аның урынбасарлары, башкарма комитет аппараты, структур бүлекчәләр һәм бүлекләр керә.

5.2. Башкарма комитет аппаратына кермәгән бүлекләр мөстәкыйль юридик затлар булырга мөмкин.

5.3. Башкарма комитет структурасы башкарма комитет житәкчесе тәкъдиме буенча район Советы тарафыннан раслана.

5.4. Башкарма комитетның структур бүлекчәләре житәкчеләр белән житәкчелек итә. Башкарма комитетның структур бүлекчәсе житәкчесе турыдан-туры Башкарма комитет житәкчесенә, башкарма комитет житәкчесенә структур бүлекчә эшен алып баручы урынбасарына, шулай ук башкарма комитет житәкчесенә башка урынбасарларына һәм башкарма комитетның эшләр идарәчесенә - аларның компетенциясе мәсьәләләре буенча буйсына.

6. Хезмәт мөнәсәбәтләре

6.1. Башкарма комитетта хезмәт Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла торган муниципаль хезмәт булып тора. Башкарма комитетта муниципаль хезмәт вазыйфаларында хезмәт итүче затлар муниципаль хезмәткәрләр булалар.

6.2. Башкарма комитетның һәм хезмәткәрләренә (муниципаль хезмәткәрләренә һәм муниципаль хезмәткәрләренә) мөнәсәбәтләре хезмәт законнары, Россия Федерациясе һәм муниципаль хезмәт турында Татарстан Республикасы законнары белән жайга салына.

6.3. Башкарма комитетның һәм ведомство буйсынуындагы учреждениеләренә һәм

предприятиеләрнең житәкчеләре арасындагы мөнәсәбәтләр хезмәт законнары, граждан законнары, әлеге Нигезләмә, алар белән хезмәт килешүләре төзелә.

6.4. Башкарма комитет хезмәткәрләренең хезмәте өчен түләү кануннарда һәм муниципаль хокукый актларда билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

6.5. Башкарма комитет Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы законнарында каралган хезмәтне саклау чараларын гамәлгә ашыра һәм законнарда билгеләнгән җаваплылыкка ия.

7. Башкарма комитетның мөлкәте һәм финанс эшчәнлегә

7.1. Башкарма комитет әлеге максатларга муниципаль район бюджетында каралган акчалар чикләрендә, шулай ук законнар белән тыелмаган башка чыганаclar исәбеннән финанслана.

7.2. Башкарма комитетның финанс һәм икътисадый нигезен: башкарма комитет карамагына тапшырылган функцияләргә тәмин итү өчен төзелгән муниципаль район бюджеты, муниципаль предприятиеләр һәм учреждениеләр, шулай ук идарәчелек функцияләрен башкару өчен башкарма комитетка тапшырылган башка муниципаль мөлкәт тәшкил итә.

8. Башкарма комитетны бетерү һәм үзгәртеп кору

8.1. Башкарма комитетны бетерү һәм үзгәртеп кору федераль законнарда, Татарстан Республикасы законнарында һәм муниципаль районның җирле үзидарә органнарының норматив актларында каралган тәртиптә гамәлгә ашырыла.